

mindre Grad, om en anden Bevilling, som er anvendt til Stipendier til Studierejser i Ind- og Udland for Haandværksmestre, Industridrivende o. s. v. Der er her indkommet 205 Ansøgninger, men kun 39 af disse har kunnet bevilges. Der er herved dog at bemærke, at for dette Aars Vedkommende har en Del af Summen, nemlig 1,000 Kr., været anvendt lidt udenfor de strengeste Regler, nemlig til Kursus i Bogføring. Det er for saa vidt i Overensstemmelse med den sædvanlige Regel for Midlernes Anvendelse, som det særlig er til Uddannelseskursus, man faar disse Rejsestipendier. Men det har ikke oprindelig været paa-tænkt, at det særlig skulde være til Kursus i Bogføring. Det kom imidlertid af, at Rigsdagen ikke alene vedtog Loven om Bogføring — det var ønsket af vedkommende Stand —, men vedtog den med en kortere Tidsfrist for dens Ikrafttræden, end der var ønsket. Allerede den 1. Juli i Fjor skulde den træde i Kraft, om jeg ikke husker fejl, og med det korte Varsel maatte der gøres noget ekstraordinært for hurtigt at skaffe Lærere i dette Fag til Veje. Det lykkedes da at faa det saaledes indrettet, at en Del af denne Bevilling kunde anvendes til Kursus i Bogføring. Jeg tror imidlertid, at der paa begge Omraader trænges til nogen Forhøjelse i Fremtiden.

For de tekniske Skolers Vedkommende har de foregaaende Ordførere allerede udtalt sig, og jeg kan ogsaa der i det hele slutte mig til de faldne Udtalelser. Der er nævnt Skolen i Aarhus. Det er en Skole, der ganske sikkert er kommet i en uheldig Stilling og maaske nok kunde fortjene en ekstraordinær Hjælp. Men Skolen kommer ogsaa delvis i den Stilling paa Grund af det System, hvorefter de ordinære Understøttelser uddeles. De uddelte Understøttelser staar jo i Forhold til Elevantal, Timeantal, Fagantal o. s. v. Naar nu denne Skole havde det Uheld, at den var nødt til at udvide sig og bygge en Filial i Aaringer, hvor der var Tilgang, og Uheldet saa bestaar i, at Tilgangen ophører og bliver til Stilstand, ja delvis til Tilbagegang, efter at Filialen er færdig, saa kommer den allerede paa Grund af de til Bygningen anvendte Udgifter i en vanskelig Stilling, men yderligere vil dens regulære Tilskud gaa ned, idet den nu har færre Elever end tidligere. Det er en Følge af Fordelingsmaaden, og denne Fordelingsmaade kan maaske vanskeligt være anderledes; men det viser sig altsaa, at den kan ramme

uheldigt, og at den rammer saaledes her. Nu er det nævnt — og det erkendes med Tak fra alle Sider —, at det er ikke ubetydelige Tilskud, de tekniske Skoler faar. Men paa den anden Side er de tekniske Skoler Institutioner, der bestandig vokser i Tal, og hvis Undervisning stadig vokser i Intensitet. De vokser i Tal, idet der i Landdistrikterne, ude i Sognene, dukker den ene tekniske Skole op efter den anden i Form af Aftenskoler, og naar de har naaet et vist Udviklingstrin, har de Krav paa Andel i Statens Tilskud. Allerede deraf følger, at saa snart vi et Aar forhøjer Bevillingen, tilfredsstiller vi Skolerne det Aar, men siden hen, naar de vokser i Tal, uden at Bevillingen atter forhøjes, begynder allerede Tilskuddene til de enkelte at gaa nedad, fordi der er blevet flere af dem, og i disse flere Skoler har man faaet flere Elever og flere Undervisningsfag. Blandt andet begynder man i de senere Aar at antage en meget udvidet Undervisningsplan med Billigelse af og under Ledelse af Tegneinspektøren og den tilsynsførende for de tekniske Provinsskoler. Det ene med det andet gør, at Kravene fra Skolerne vokser Aar for Aar. Det leder Tanken hen paa, om det ikke lod sig gøre at faa gennemført en saadan Ordning, at Bevillingen ikke blev en fast Sum, men kom til at staa i Forhold til Kravene, og at formulere en Række bestemte Regler omtrent som dem, der nu findes, eller om nødvendigt med nogen Ændring, men saaledes, at der kunde ydes det Beløb, som er nødvendigt for at kunne støtte Skolerne efter de Regler, som en Gang er fastslaaede og vedtagne fra Lovgivningsmagtens Side. Paa den Maade kunde man komme til at undgaa de pludselige Spring, som nu forekommer ved de stadige Krav fra Skolerne, og som i Øjeblikket ser meget store ud. For to Aar siden ansøgte de om at faa Bevillingen til Provinsskolerne, som den Gang var paa 225,000 Kr., forhøjet med 100,000 Kr. Det fandt man var for stor en Mundfuld paa een Gang, og man forhøjede den med 10,000, altsaa til 235,000 Kr. I Fjor kunde der ikke være Tale om Forhøjelse. Naar nu Skolerne i den Nød, de lever under ved at skulle tilfredsstille det stadig voksende Elevantal og de stadig større Fordringer, kommer og søger om 90,000 Kr., og Ministeren ikke har ment at kunne opfylde dette Ønske, skal jeg bemærke, at man vil kunne undgaa saadanne pludselige Spring ved at sætte Tilskuddet paa den antydede Maade i Forhold til Kravene, saaledes at Til-